

جمعية خدمة المحتوى
الإسلامي باللغات

**Արդյո՞ք հարցրել ես ինքդ
քեզ. ո՞վ է քեզ ստեղծել, և
ինչո՞ւ: Եվ ի՞նչ կա մահից
հետո**

هَلْ سَأَلْتَ نَفْسَكَ؟ مَنْ خَلَقَكَ؟ وَلِمَذَا؟ وَمَاذَا بَعْدَ الْمَوْتِ؟

Հայերեն

أرميني

Գիտական խորհուրդը
Իսլամական բովանդակության բազմալեզու
ծառայության միության շրջանակում

هَلْ سَأَلْتَ نَفْسَكَ؟ مَنْ خَلَقَكَ؟ وَلِمَاذَا؟ وَمَاذَا بَعْدَ الْمَوْتِ؟

**Արդյո՞ք հարցրել ես ինքդ քեզ.
ո՞վ է քեզ ստեղծել, և ինչո՞ւ: Եվ ի՞նչ
կա մահից հետո**

اللَّجْنَةُ الْعِلْمِيَّةُ

بِجَمْعِيَّةِ خِدْمَةِ الْمُحْتََوَى الْإِسْلَامِيِّ بِاللُّغَاتِ

Գիտական խորհուրդը

Իսլամական բովանդակության բազմալեզու
ծառայության միության շրջանակում

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Արդյո՞ք հարցրել ես ինքդ քեզ. ո՞վ է քեզ ստեղծել, և ինչո՞ւ: Եվ ի՞նչ կա մահից հետո

«Լեզուներով իսլամական բովանդակության
ծառայության» ասոցիացիայի գլխավոր
հանձնաժողովը

Ո՞վ է քեզ ստեղծել, ո՞վ մարդ: Եթե դու
մանրադիտակի տակ նայեիր քո մարմնին,
կտեսնեիր ճշգրտության և հրաշքի մի աշխարհ:
Քո մարմնի յուրաքանչյուր բջիջ իր մեջ կրում է
գենետիկական տեղեկատվություն, որի
ծածկագրերը բարդ են: Արդյո՞ք ինքդ քեզ
հարցրել ես՝ ո՞վ է գրել այս ծածկագրերը, և ո՞վ է
դրանք դրել իրենց ճիշտ տեղում:

Ամեն մի վեհաշուք կառույց և ամեն մի
համեստ տուն պատմում է իր ստեղծողի մասին:
Մի՞թե խելամիտ է, որ այս ընդարձակ տիեզերքը՝
իր գեղեցկությամբ, ճշգրտությամբ և
մանրամասների կարգավորվածությամբ,
գոյություն ունենա առանց Արարչի:

Ո՞վ մարդ, ինչպես որ քո բանականությունը չի
ընդունում, երբ քեզ ասում են, թե անթերի
պատրաստված մի սմարթֆոն հանկարծակի
հայտնվել է՝ առանց նախագծողի և
պատրաստողի, կամ որ սարքերի բարդ ցանցը

ներդաշնակ ու ճշգրիտ աշխատում է՝ առանց ծրագրավորողի կամ ղեկավարի, այդպես էլ բանականությունը չի կարող ընդունել, որ այս հսկայական տիեզերքը՝ իր ողջ կարգուկանոնով, ստեղծարարությամբ, ճշգրիտ օրենքներով և անթերի համակարգով, առաջացել է առանց Արարչի՝

Տիեզերքի յուրաքանչյուր մասնիկ՝ ամենափոքր ատոմից մինչև ամենամեծ գալակտիկան, վկայում է իր Արարչի մեծության մասին: Բանականորեն անհնար է, որ այս ճշգրիտ համակարգը ծնունդ առած լինի քաոսից: Բանականությունը մերժում է, որ այս տիեզերքն առաջացել է ոչնչից, կամ որ այս հրաշալի ու բարդ համակարգը կույր պատահականության արդյունք է:

Ինչպես որ առողջ բանականությունը և անաղարտ բնությունը մարդուն առաջնորդում են դեպի Տիեզերքի Արարչի գոյության հավատքը, այնպես էլ դրանք մեզ մղում են խորհելու այդ Արարչի հատկությունների և մեր հանդեպ Նրա ունեցած իրավունքի մասին:

Այս Արարչի հատկությունների շուրջ խորհրդածությունը մեր առջև բացում է խորը գիտակցման դռներ՝ ըմբռնելու Նրա բացարձակ կատարելության և ամեն արատից զերծ լինելու անհրաժեշտությունը:

Սա նշանակում է, որ Արարիչը օժտված է

գեղեցկության և մեծության բոլոր հատկանիշներով: Նա Ամենակարող է, Ամենագետ է, Իմաստուն է այն ամենում, ինչ ստեղծել և կանխորոշել է: Եվ այս կատարելությունը պարզապես հավանականություն չէ, այլ բանական անհրաժեշտություն, քանի որ նրա հատկանիշների մեջ ցանկացած թերություն կհանգեցնի խախտման արարչագործության և կառավարման մեջ, ինչը հակասում է այն կատարելությանը, որի ականատեսն ենք լինում տիեզերքում:

Նաև, թերությունից զերծ լինելը պահանջում է, որ Արարիչը լինի անկախ իր ստեղծածներից, ուստի Նա ոչ ոքի կարիքը չունի, այլ բոլորը նրա կարիքն ունեն իրենց գոյության և պահպանման համար: Եվ Նա, Փառք Նրան, զերծ է ընկերակցից և զավակից, քանի որ դրանք թերության և անգործության դրսևորումներ են, և Ալլահն՝ Ամենակարող և Մեծագույն, զերծ է այդ ամենից:

Եվ եթե Ալլահն է (Աստված է) Մեծ Արարիչը, որը բնութագրվում է կատարելության և մեծության հատկանիշներով, և Նա է, ով ստեղծել է մեզ և տիեզերքը ոչնչից, և Նա է տերը այն ամենի, ինչ կա դրանում, և Նա է, ով ապահովում է մեզ և շրջապատում է մեզ Իր ողորմությամբ, և Նա է ամեն ինչի կառավարիչն ու տնօրինողը, ապա մի՞թե մենք պարտավոր չենք շնորհակալ

լինել Նրան, փնտրել, թե ինչպես շահենք Նրա բարեհաճությունը, ինչպես կատարենք մեր հանդեպ Նրա պարտադիր իրավունքը և աշխատենք հասնելու այն նպատակին, որի համար մենք ստեղծվել ենք:

Արդյո՞ք տրամաբանական է, որ Ալլահը մեզ ստեղծեր, իսկ հետո չպարգաբաներ, թե ինչ է Նա ցանկանում մեզանից: Ինչո՞ւ ենք մենք այստեղ: Ո՞րն է կյանքում մեր գոյության նպատակն ու իմաստը: Ի՞նչ է տեղի ունենալու մեզ հետ մահից հետո:

Պատկերացրու, եթե մի մարդ շքեղ պալատ կառուցեր, այն հագեցներ տեխնոլոգիայի նորագույն միջոցներով, և երբ ավարտեր դրա կառուցումը, հանկարծ, առանց որևէ պատճառի, այն ամբողջությամբ քանդեր: Արդյո՞ք կարելի է այդ մարդուն իմաստուն համարել: Մի՞թե ակնհայտ չէ, որ նման արարքը անմիտ է և վայել չէ բանական մարդուն:

Եթե այս արարքն անընդունելի է մարդու համար, ապա ինչպե՞ս կարող ենք պատկերացնել, որ Իմաստուն և Ամենագետ Ալլահը ստեղծել է այս հրաշալի տիեզերքը արարչագործությամբ և կատարելությամբ, իսկ հետո կործանի այն առանց նպատակի կամ իմաստության:

Ալլահը մարդկությանն արարել է մեծ իմաստությամբ, որն է՝ միայն Իրեն երկրպագելու

համար, Ով հավասարը չունի: Նա նրանց արարել է՝ այս աշխարհիկ կյանքում փորձության ենթարկելու համար և նրանց համար ժամանակ է սահմանել, երբ Դատաստանի օրը հարություն կառնեն՝ իրենց գործերի համար հաշիվ տալու: Ով հավատա Ալլահին և ընդունի Նրա կանչը, նրան կսպասի դրախտի երանությունը, որտեղ նա հավերժ կմնա, իսկ ով երես թեքի ճշմարտությունից, կլինի դժոխքի բնակիչներից:

Երկրպագությունը մեր պարտականությունն է, քանզի այն մեր գոյության նպատակն է, և այն մեր երախտագիտության ու Ալլահի Տիրությունն ու Աստվածայնությունն ընդունելու վկայությունն է:

Խորհի՛ր, որ Ամենաբարձրյալ Ալլահն է, որ ստեղծել է քեզ և պատվել խողովյամբ ու տեսողությամբ, շրջապատել է քեզ անթիվ-անհամար օրհնություններով: Նա է, որ հոսեցնում է արյունը քո երակներում և շնորհում քեզ ջուր ու օդ, և դու ամեն վայրկյան Նրա կարիքն ունես: Առանց Նրա ողորմության ու հոգատարության դու կկործանվեիր, և քո ուժը կսպառվեր: Ավելին, Նա՝ Փառք Իրեն, հոգացել է քո ապրուստը, երբ դու դեռ պտուղ էիր մորդ փորում՝ անօգնական ու անգործ՝ ինքդ քեզ տնօրինելու:

Մի՛թե այս Մեծ Արարիչը արժանի չէ, որ Նրան երկրպագես այնպես, ինչպես Նա է կամենում, և

ոչ թե այնպես, ինչպես դու ես ուզում: Խորհի՛ր, եթե ուզենայիր մորդ նվեր մատուցել, արդյո՞ք կընտրեիր այն, ինչը քեզ է դուր գալիս, թե՛ կջանայիր իմանալ, թե նա ինչ է սիրում, որպեսզի ուրախացնես նրան իրեն հարիր նվերով: Նույն կերպ էլ Ալլահի՛ Փառավորի և Բարձրյալի, երկրպագությունը չպետք է լինի մեր քմահաճությներին կամ ժառանգած սովորություններին համապատասխան, այլ այնպես, ինչպես Նա՝ Փառավորը, կամեցել է, և այն ձևով, որով Նա պատվիրել է մեզ:

Երկրպագությունը պետք է լինի ուղղված բացառապես Ալլահին՝ Բարձրյալին, Ով ընկերակից չունի: Մարդուն չի թույլատրվում երկրպագել իր Արարչից բացի որևէ մեկին: Ամենամեծ մեղքը, որը դատապարտում է հավերժական կրակի, Ալլահին համահավասար վերագրելն է: Դա այն է, երբ մարդը Ալլահից բացի երկրպագում է Նրա արարածներից որևէ մեկին՝ լինի դա կուռք, արև, լուսին, մարդ, կենդանի, թե բարեպաշտ անձ: Այս ամենը Ալլահին գործընկեր վերագրելու և անհավատության տեսակներ են: Եվ ով մահանա այդ մեղքով, նրա հատուցումը կլինի հավերժական մնալը դժոխքի կրակում:

Ալլահը ուղարկել է բազմաթիվ մարգարեների և առաքյալների, որպեսզի մեզ հայտնեն մեր գոյության նպատակի և կյանքի իմաստի մասին: Բոլոր մարգարեների ուղերձը մեկն էր՝ Իսլամի

ուղերձը, և կոչը՝ երկրպագելու միայնակ Արարչին՝ առանց Նրան զուգընկեր դարձնելու: Սակայն եղան մարդիկ, ովքեր աղավաղեցին և փոխեցին այն, ինչով եկել էին նախորդ մարգարեները: Ուստի Ալլահը ուղարկեց մարգարեներից վերջինին՝ Մուհամմադին ﷺ, և նրա վրա իջեցրեց մարդկության համար վերջին ուղերձը՝ Սուրբ Կուռանը (Ղուրանը): Գոյություն ունեն բազմաթիվ բանական և գիտական ապացույցներ, որոնք հաստատում են, որ Կուռանը Ալլահի խոսքն է, և որ այն միակ գիրքն է, որը չի ենթարկվել աղավաղման և փոփոխության: Ալլահը Կուռանում մեզ հայտնել է, որ մարդուց չի ընդունի որևէ այլ դավանանք, բացի Իսլամից, և որ բոլոր մարգարեների առաքելությունը մեկն է եղել՝ կոչ անել միաստվածության և երկրպագելու միայնակ Արարչին՝ առանց Նրան մասնակից դարձնելու: Ալլահը Կուռանում մեզ հայտնել է նաև, որ հավատացյալների համար պատրաստված է դրախտ և հավերժական երանություն, իսկ նրանց համար, ովքեր երկրպագել են մեկ ուրիշին, բացի Ալլահից, կամ հրաժարվել են ընդունել Իսլամը, սպասվում է դժոխքի կրակ և ցավալի տանջանք:

Իսլամի առանձնահատկությունը մյուս կրոնների համեմատ այն է, որ միայն մուսուլմաններն են ի վիճակի ներկայացնել

բանական ապացույցներ և գիտական փաստեր՝ հիմնվելով գիտելիքի վստահելի աղբյուրների վրա, ապացուցելու համար, որ այսօր իրենց ձեռքի տակ եղած Կուռանը (Ղուրանը) Արարիչ Աստծո խոսքն է՝ պահպանված փոփոխությունից և աղավաղումից:

Սուրբ Կուռանը այն գիրքն է, որն Ալլահը հայտնել է իր մարգարե Մուհամմադին (թող Ալլահի օրհնությունն ու խաղաղությունը լինի նրա վրա): Նա դրանով ավելի քան տասնչորս դար մարտահրավեր է նետել մարդկությանը՝ բերելու դրա նմանը կամ նույնիսկ դրա նման մեկ սուրա, սակայն նրանք անկարող են եղել դա անել: Եվ մարտահրավերը մինչ օրս մնում է ուժի մեջ, և ոչ ոք չի կարողացել բերել մի բան, որը կհամապատասխանի նրա ճարտասանությանը, պարզությանը, հրաշագործությանը և օրենսդրությանը: Այնուամենայնիվ, դարերի ընթացքում ոչ ոք չի կարողացել բերել դրա նման կամ նույնիսկ մոտ մի բան: Կուռանի հրաշքը ոչ միայն նրա լեզվի մեջ է, որը հասել է պերճախոսության և պարզության գագաթնակետին, այլև այն տարածվում է՝ ներառելով բանական և գիտական ապացույցներ, որոնք հաստատում են, որ դա Ալլահի խոսքն է: Եթե Սուրբ Կուռանը պարունակում է հստակ ապացույցներ, որոնք հաստատում են, որ դա Ալլահի խոսքն է, ապա

բանական և տրամաբանական վարքագիծը դրան հավատալն է և դրա մեջ ասվածին հետևելը, փոխանակ հիմնվելու այլ գրքերի վրա, որոնք իրենց կազմման ընթացքում ենթարկվել են մարդկային միջամտության:

Առողջ բանականությունը մեզ հանգեցնում է այն գիտակցման, որ Արարչի խոսքը, ով ստեղծել է տիեզերքը և կատարելագործել նրա համակարգը, ճշմարտությունը ճանաչելու ամենաճշմարիտ աղբյուրն է: Եվ երբ Կուռանում հանդիպում ենք լեզվական այս հրաշքին, գիտական ճշմարտություններին և համապարփակ օրենսդրությանը, դարերի ընթացքում աղավաղումից զերծ մնալու փաստի, ապա այլ ելք չի մնում, քան ընդունել, որ այն Աստծո խոսքն է:

Հետևաբար, հավատքը Կուռանում ասվածին ոչ միայն հավատքի ընտրություն է, այլև բանական որոշում, որը համահունչ է ճշմարտության որոնման տրամաբանությանը:

Եվ Ամենաբարձրյալ Ալլահը Սուրբ Կուռանում պարզաբանել է, որ Նա մեզ իզուր չի ստեղծել, այլ ստեղծել է մեզ՝ Իրեն երկրպագելու համար:

Ալլահը մեզ Կուռանում հայտնել է, որ այս երկրային կյանքը, որը մենք ապրում ենք, ընդամենը ժամանակավոր փուլ է, որը շուտով կավարտվի, բայց իսկական, հավերժական կյանքը կլինի հանդերձյալ աշխարհում, երբ

հավատացյալները մտնեն Դրախտ, իսկ անհավատները՝ Դժոխք:

Արարիչը, որ մեզ ստեղծել է ոչնչից, անշուշտ, ի գործու է մեզ մահից հետո կյանքի վերադարձնել: Եվ տիեզերքում Աստծո նշանների մեջ, որոնք մեր շուրջն են, մենք տեսնում ենք շոշափելի ապացույցներ Ալլահի (Աստծո) անսահման գործության՝ մեռածը կենդանացնելու համար: Ինչպես որ Աստված կանաչ ծառից կրակ է հանում, չոր հողից բերք ու պտուղ է հանում, և սաղմ է ստեղծում մոր փորում կաթիլից, այնպես էլ Նա, Փառք Նրան, ի գործու է մեռելներին հարություն տալ և նրանց գերեզմաններից հանել Դատաստանի օրը հատուցման համար: Ալլահն (Աստվածն) ամենագոր է, և անարդարություն ու բռնություն է, որ բռնակալի և բռնահարվածի կյանքն ավարտվի առանց հաշվետվության կամ հատուցման:

Եվ մարդը կարող է հարցնել՝ ինչո՞ւ Իսլամը, և ոչ թե այլ կրոնները:

Մարդուն մյուս բոլոր արարածներից առանձնացնող ամենամեծ հատկանիշը քանականությունն է, որի գործառույթն է խորհելը և ճշմարտության որոնումը:

Իսլամը կրոն է, որը ներդաշնակ է առողջ դատողությանը և առողջ բնությանը, քանզի այն տրամաբանական պատասխաններ է տալիս գոյության մեծ հարցերին. ինչո՞ւ ենք մենք

այստեղ, ո՞րն է մեր կյանքի նպատակը, և ի՞նչ է սպասվում մահից հետո:

Իսլամը հիմնված է միայն Արարչին երկրպագելու և այն վկայության վրա, որ չկա Աստված բացառությամբ Ալլահի: Սա առաջին վկայությունն է և Իսլամում հավատքի հիմքը, որը նշանակում է, որ միայն Ալլահն է իրապես արժանի երկրպագության:

Այս վկայականը ներառում է՝

Միաստվածությունը՝ այսինքն՝ հավատք առ միակ, երկրպագության արժանի Աստված, Ով չունի ո՛չ զուգընկեր, ո՛չ զավակ, ո՛չ էլ նմանը:

Բազմաստվածությունից հրաժարվելը. այսինքն՝ բոլոր մարդածին կուռքերի և աստվածների ժխտումը:

Իսլամը պարտադրում է հավատալ բոլոր առաքյալներին: Ուստի մուսուլմանները, ինչպես Ալլահն է հայտնել Կուռանում (Ղուրանում), հավատում են, որ Հիսուսը Ալլահի ծառան է և Նրա առաքյալը, և ոչ թե Նրա որդին: Քանզի Ալլահը Մեծ է, և հեռու է Նրանից կին կամ որդի ունենալը, քանի որ Նա նրանց և որևէ այլ բանի կարիքը չունի: Ալլահը Կուռանում (Ղուրանում) մեզ հայտնել է, որ Հիսուսը մարգարե էր, ում Նա բազմաթիվ հրաշքներ է պարգևել, և որ Ալլահը նրան ուղարկել է՝ իր ժողովրդին կոչ անելու երկրպագելու միայնակ Ալլահին, ով հավասարը չունի: Նա նաև հայտնել է, որ Հիսուսը մարդկանց

չի խնդրել երկրպագել իրեն, այլ ընդհակառակը, նա ինքն էր երկրպագում իր Արարչին: Այսպիսով, եթե ցանկանում ես ճշմարտապես հավատալ Հիսուսին այնպես, ինչպես դա հաճելի է Ալլահին, ապա պետք է ընդունես Իսլամը:

Եվ Աստված մեզ Կուռանում հայտնեց, որ Հիսուսը պատվիրեց իր ժողովրդին երկրպագել միայն Ալլահին և զգուշացրեց նրանց բազմաստվածությունից:

Տրամաբանակա՞ն է, որ բանական մարդը երկրպագի իր նման մի արարածի, որը քաղցում է, ծարավում և ի գորու չէ իրենից հեռու պահել մահը կամ վնասը: Ինչպե՞ս ես դու, ո՛վ մարդ, երկրպագում Մարիամի որդի Հիսուսին, երբ նա մարդ էր, որը սննդի և ջրի կարիք ուներ և աղոթքով դիմում էր իր Արարչին: Մի՞թե միտքը կարող է պատկերացնել, որ Աստված ինքն իրեն է աղոթում: Մի՞թե Աստված չէ մեծությամբ բնութագրվողը, Իր կատարելության մեջ եզակին, նմանը և հավասարը չունեցողը, և տիեզերքում ամեն ինչ Նրա զորության և իշխանության ներքո է: Ինչպե՞ս կարելի է պատկերացնել, որ երկնքի և երկրի Արարիչը խոնարհվի՝ ծնվելու որպես երեխա, ապա Իրեն հանձնի Իր իսկ ստեղծածներին, որպեսզի նրանք խաչեն Իրեն: Իսկապես, նրանք, ովքեր խաչվում և սպանվում են, մահկանացու մարդիկ են, իսկ Արարիչը Կենդանին է, որը չի մահանում,

Հավերժականը, ում ո՛չ նիրհ, ո՛չ քուն չի պատում:
Մի՞թե Նրա մեծության և վեհության
կատարելությունից չէ, որ Նա գերծ լինի նման
բաներից:

Ալլահը մեզ հայտնել է Սուրբ Կուռանում, որ
բոլոր մարգարեները եկել են մեկ միասնական
ուղերձով, որը կոչ էր անում իրենց
ժողովուրդներին երկրպագել միայն Ալլահին՝
առանց Նրան մասնակից դարձնելու: Սակայն
ժամանակի ընթացքում ոմանք աղավաղեցին
այս հավիտենական ուղերձը՝ խամրեցնելով
միաստվածության լույսը, որը բերել էին
մարգարեները: Ուստի Ալլահը ուղարկեց վերջին
մարգարեին՝ Մուհամմադին ﷺ, և նրա վրա
իջեցրեց Սուրբ Կուռանը, որպեսզի նորոգի
միաստվածության ուղերձը, որով եկել էին
նախկին բոլոր մարգարեները:

Որպես վերջաբան, ասում ենք քեզ, ո՛վ մարդ:

Իսլամը բանականության և բնական Էության
դավանանքն է, և այն միակ հավատն է, որ Մեծ
Արարիչը սահմանել է մարդկության համար:
Ուստի, յուրաքանչյուր բանական մարդ պետք է
շտապի ընդունել Իսլամը՝ հավատալով Ալլահին՝
որպես Տեր, Իսլամին՝ որպես դավանանք, և
Մուհամմադին՝ որպես Առաքյալ: Սա մի հարց է,
որտեղ մարդն ընտրության իրավունք չունի,

քանզի Ալլահը Հաշվի օրը նրան հարցնելու է, թե ինչպես է պատասխանել Առաքյալներին: Եթե նա հավատացյալ է եղել, ապա նրան սպասում է մեծ հաղթանակ և փրկություն, իսկ եթե եղել է անհավատ, ապա՝ ակնհայտ կորուստ:

Եթե դուք փնտրում եք ճշմարիտ երջանկություն այս աշխարհում և հաղթանակ՝ հանդերձյալ կյանքում, ապա իմացե՛ք, որ ամենամեծ որոշումը, որը կարող եք կայացնել ձեր կյանքում, իսլամ ընդունելն է: Ձեզանից պահանջվում է միայն անկեղծ և հավատացյալ սրտով արտասանել այս խոսքերը. «Ես վկայում եմ, որ չկա այլ աստված, բացի Ալլահից, և վկայում եմ, որ Մուհամմադը Ալլահի առաքյալն է», ապա սկսե՛ք ուսումնասիրել ձեր կրոնը և գործել այնպես, ինչպես պահանջում են երկու վկայությունները՝ հավատալով Ալլահին ու Նրա առաքյալին և հավատարիմ մնալով իսլամի հիմնասյուներին:

Ասա՛ այն հիմա և մի՛ վարանիր, քանզի մահը կարող է գալ հանկարծակի: Մի՛ հետաձգիր այսքան կարևոր որոշումը: Թույլ մի՛ տուր սատանային, որ քեզ հետ պահի բարիքից: Եղի՛ր քաջ և սկսի՛ր քո ճանապարհը դեպի լույս և ճշմարիտ ուղղություն:

Այժմ կայացրու՛ քո որոշումը և սկսի՛ր նոր կյանք՝ լի անդորրությամբ և գոհունակությամբ:

«Ես վկայում եմ, որ Ալլահից բացի այլ աստված

չկա, և վկայում եմ, որ Մուհամմադը Ալլահի
առաքյալն է»:

الفهرس

Արդյո՞ք հարցրել ես ինքդ քեզ. ո՞վ է քեզ ստեղծել, և ինչո՞ւ: Եվ ի՞նչ կա մահից հետո:.....	2
Որպես վերջաբան, ասում ենք քեզ, ո՞վ մարդ:	14

hy459v2.0 - 02/05/2026

